

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی
شبکه بهداشت و درمان شهرستان شیروان

تزریق خون و فرآورده های خونی

واحد آموزش بیمارستان آموزشی پژوهشی درمانی امام خمینی (ره)

اردیبهشت 1403

تاریخ بازنگری: اردیبهشت ۱۴۰۳

کد سند: p-mn-031

تزریق خون باید با بروز اولین علامت واکنش متوقف شود. به هنگام تزریق خون، همه علائم حیاتی مرتباً مورد بررسی قرار می گیرند و دستورالعمل های پیشگیری رعایت می شوند تا احتمال بروز عارضه به حداقل برسد.

منابع:

اسلایدهای همویژ لانس سازمان انتقال خون
اسلایدهای دفتر جذب، آموزش و حفظ اهداکنندگان

در موارد یک در هزار ممکن است واکنش خون ایجاد شود. اگر سابقه قبلی چنین واکنشی را داشته اید، حتماً به پزشک یا کارکنان درمانی بیمارستان اطلاع دهید.

دسته دیگر عوارض دیررس هستند که حداقل ۲۴ ساعت پس از تزریق خون اتفاق می افتد. بیشتر بیماران طی ۲ هفته اول پس از تزریق، علائم را نشان می دهند. با این حال شاید ۶ هفته بعد از تزریق تشخیص داده شوند.

مددجوی عزیز:

پزشک شما از لحاظ روند درمان و کمک جهت پیشبرد بهبودی شما تشخیص داده است که شما خون و یا فرآورده خونی دریافت نمایید و تزریق آن برای شما ضروری است. لذا لازم است از موارد زیر آگاه شوید.

چرا تزریق خون لازم است؟

وقتی کسی خون زیادی از دست بدهد و یا دچار کم خونی شدید گردد، ممکنست بزودی جان خود را نیز از دست بدهد.

هیچ دارویی نمی تواند از دست رفتن خون را جبران کند.

تنها راه نجات این گروه از بیماران، تزریق خونی است که قبلاً از دیگر انسانها دریافت و درون کیسه های مخصوص ذخیره شده است.

اگر بانک خون بیمارستانها، کیسه های خون به تعداد کافی در اختیار نداشتند، هیچ جراحی دست به جراحی بیماران نمی زد و بیماران جان خود را از دست می دادند.

چگونه سلامت خون تضمین می شود؟

یک سیستم نظارت کشوری وجود دارد که بر سلامت خون و فرآورده های آن در تمام مراحل یعنی از زمان خونگیری از اهداکنندگان تا پیگیری دریافت کنندگان خون و فرآورده ها نظارت می کند.

هدف نهایی سازمان انتقال خون حفظ سلامتی فرد اهدا کننده و فرد گیرنده خون است.

وظیفه سازمان انتقال خون چیست؟

سازمان انتقال خون وظیفه دارد سلامتی خون اهداشده را تضمین کند.

پزشک اهداکنندگان، قبل از اهداء خون کلیه داوطلبین را بررسی می کند.

انتقال عفونتها بخصوص ویروسها یکی از خطرات تزریق خون می باشد.

برای حصول اطمینان از سلامتی خون های اهدائی، تمام خون ها از نظر بیماریهایی که ممکن است از راه تزریق خون منتقل شوند آزمایش می شوند.

عوارض تزریق خون چیست؟

بعضی از عوارض تزریق خون زودرس هستند. یعنی نشانه هایی حین یا به فاصله ۲۴ ساعت از انتقال یک واحد خون یا فرآورده رخ می دهد. مثل تب و لرز، تنگی نفس، درد قفسه سینه، درد کمر، درد عضلانی، سردرد، احساس گرما در محل تزریق یا در طول رگ، خارش، کاهش فشار خون، دانه های پوستی و.....

اما جای نگرانی نیست، چون این عوارض قابل درمان هستند. اغلب واکنش ها پس از متوقف کردن تزریق خون، تدریجاً فرو می نشینند.